

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ: Το περιοδικό που μεγαλούργησε

21/11/2018

Γράφει ο Ελευθέριος Γ. Σκιαδάς

Η «Ραδιοτηλεόραση» είναι έντυπο με πλούσια ιστορία, καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη του Τύπου και στα επικοινωνιακά πράγματα της χώρας. Ακόμη περισσότερο με ανυπολόγιστη συμβολή στην εξέλιξη των γραμμάτων και των τεχνών και τις ραδιοτηλεοπτικές και όχι μόνον εξελίξεις κατά την τελευταία ογδοηκονταετία.^[1]

Παραμένουν ακόμη στο σκότος οι συνθήκες υπό τις οποίες εκδόθηκε, το 1939, επί Ι. Μεταξά, οι σκοπιμότητες που κλήθηκε να εξυπηρετήσει, η πρωτοφανής εκδοτική και οικονομική επιτυχία του και ο τρόπος που αντιμετωπίστηκε από τον υπόλοιπο Τύπο. Επίσης, δεν έχει ακόμη αποδελτιωθεί και αποθησαυριστεί το απέραντο -ποικίλης ύλης- υλικό που δημοσιεύθηκε στις σελίδες του.

Περιοδικά ραδιοφώνου

Διάφορα περιοδικά, κυρίως τεχνικά, τα οποία απευθύνονταν στους ραδιοερασιτέχνες, εκδίδονταν ήδη από το 1913 σε αρκετές χώρες. Εβδομαδιαίο περιοδικό για ραδιοφωνικά προγράμματα και με ποικίλη ύλη πρωτοεμφανίστηκε στην Μεγάλη Βρετανία το 1923, όταν ο Τζόν Ρείθ, γενικός διευθυντής του BBC, εξέδωσε το «The Radio Times». Ήταν μία δυναμική αντίδραση στην επιφυλακτική στάση που τηρούσε ο Τύπος απέναντι -στο νέο τότε- ραδιόφωνο.^[2]

Το υπ' αριθμ. 1 τεύχος του περιοδικού «The Radio Times».

Από φόβο ότι η αυξημένη ακροαματικότητα θα μείωνε τις πωλήσεις τους, οι εφημερίδες τηρούσαν επιφυλακτική στάση, μοιχοκοτάροντας εμμέσα ή άμεσα την προβολή των ραδιοφωνικών εκπομπών και το περιεχόμενό τους. Σε συνεργασία με έναν εκδότη έως το 1925, και από τότε ως αποκλειστική εσωτερική παραγωγή του BBC, το περιοδικό αυτό ήταν το πρώτο που κάλυψε ραδιοφωνικά και τα τελευταία προπολεμικά χρόνια και τηλεοπτικά προγράμματα. Την πρωτοβουλία του BBC αντέγραψαν πολλοί ανά τον κόσμο, εκδίδοντας αντίστοιχα περιοδικά.^[3]

Οι απαρχές

Οι εξελίξεις στην Ελλάδα βράδυναν αρκετά, παρά το γεγονός ότι «το ραδιόφωνον εξελίχθη εις νέον θεόν του κόσμου», όπως έγραφε χαρακτηριστικά ο Τύπος.^[4] Η όμορφη περιπέτεια, εκ μέρους των επίσημων αρχών, ξεκίνησε από τις εγκαταστάσεις του «Ναυτικού Οχυρού» στον Ελαιώνα των Αθηνών το 1923. Εκεί είχε την έδρα της

η «Διοίκησης Ραδιοφωνίας Υπουργείου Ναυτικών» (ΔΡΥΝ). Χρησιμοποιήθηκε ένας πομπός της εταιρείας Svenska Radioakiebolaget, δηλαδή της Σουηδικής Ραδιοφωνικής Εταιρείας, που είχε έδρα τη Στοκχόλμη και ήταν γνωστή με το αρκτικόλεξο SRA.^[5]

Χρειάστηκαν μια ολόκληρη 15ετία (1923-1938), διαγωνισμοί, ακυρώσεις, δικαστικές διενέξεις, διαιτησίες και απευθείας αναθέσεις μέχρι να καταστεί η εταιρεία Telefunken κυρίαρχος του ραδιοφωνικού σκηνικού της χώρας. Ο Ιωάννης Μεταξάς, αμέσως μόλις ανέλαβε την εξουσία, εκμεταλλεύθηκε το υφιστάμενο κενό και ίδρυσε την περίφημη «Υ.Ρ.Ε.» (Υπηρεσία Ραδιοφωνικών Εκπομπών), προπομπό της γνωστής μας ΕΡΤ. Φρόντισε για την οργάνωση αλλά και την άσκηση πλήρους ελέγχου του νέου Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου και έσπευσε να εξασφαλίσει τα απαραίτητα έσοδα.^[6]

Ο Ιωάννης Μεταξάς με τον Θεολόγο Νικολούδη.

Επίσημο Ραδιόφωνο

Όποιος επιθυμούσε να ακούει ραδιόφωνο στο σπίτι του, πλήρωνε 300 δραχμές ετήσια συνδρομή, τα καταστήματα και τα γραφεία κατέβαλαν 600 δραχμές τον χρόνο, τα ξενοδοχεία 780 δραχμές κ.ο.κ. Σύντομα η νέα υπηρεσία υπήχθη στον πανίσχυρο υφυπουργό Τύπου και Τουρισμού Θεολόγο Νικολούδη (1890-1946).^[7] Λίγους μήνες αργότερα επελέγη το Ζάππειο για τη δημιουργία των ραδιοθαλάμων. Βρισκόταν στο κέντρο της πόλης αλλά μακριά από θορύβους. Οι αντιδράσεις της Επιτροπής Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων κάμφθηκαν και οι εργασίες προχώρησαν με ταχύτατους ρυθμούς.

Στις 4 Φεβρουαρίου 1938 επέστρεψε από τη Γερμανία ο Ιωάννης Βουλπιώτης, αντιπρόσωπος της εταιρείας «Telefunken Gesellschaft für Drahtlose Telegraphie m.b.H.» (Κοινοπραξία των γερμανικών εταιριών Siemens & Halske και AEG). Κόμιζε την «συγκατάθεση» της εταιρείας για την υπογραφή της σύμβασης με την οποία ιδρύονταν ραδιοφωνικοί σταθμοί σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Κέρκυρα.^[8]

Την ίδια ημέρα ο υφυπουργός Συγκοινωνιών διόριζε το «Συμβούλιον Ραδιοφωνικών Εκπομπών», το οποίο τελούσε υπό την προεδρία του. Διευθυντής του Ραδιοφωνικού Σταθμού διορίσθηκε ο Γεώργιος Κυριάκης, έμπιστος του Ι. Μεταξά, και μέλη του Συμβουλίου ο διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας Κωστής Μπαστιάς, ο Πλοίαρχος Κ. Πεζόπουλος, το στέλεχος του Υπουργείου Εξωτερικών Π. Ανδρουλής, ο μηχανικός Κ. Βλαστάρης και ως γραμματεύς ο Ηρ. Παντούλης.^[9]

Στις 25 Μαρτίου 1938, η φωνή του Βασιλέως Γεωργίου Β΄ εγκαινίαζε επισήμως τα ελληνικά ραδιοφωνικά κύματα. Από τότε έως τις αρχές της δεκαετίας 1970, όταν πλέον έγινε η μετεγκατάσταση του Ραδιοφώνου και της Τηλεόρασης στο Ραδιομέγαρο της Αγίας Παρασκευής, τα υπόγεια του Ζαπείου Μεγάρου γνώρισαν υπέρτατες στιγμές δόξας και πολιτισμού αλλά και ημέρες ντροπής και αντεθνικών παρασκηνίων.

Θεολόγος Νικολούδης

Ο ρόλος Θ. Νικολούδη

Ο δημοσιογράφος, εκδότης, βουλευτής και υπουργός Θ. Νικολούδης, συνέδεσε το όνομά του με την ίδρυση και την καθιέρωση του ελληνικού ραδιοφώνου. Επίσης, ο ίδιος ίδρυσε το περιοδικό, το οποίο με τα χρόνια εξελίχθηκε στην γνωστή μας «Ραδιοτηλεόραση». Κύριος στόχος της έκδοσης ήτο βεβαίως η ενημέρωση του κοινού για το πρόγραμμα, το οποίο στα πρώτα βήματα του ραδιοφώνου ήτο

ακατάστατο και ελλιπέστατο. Με το πέρασμα του χρόνου όμως, άρχισε να διακρίνεται για την ακρίβεια και τη συνέπειά του.^[10]

Είναι γνωστό ότι, από τις αρχές της δεκαετίας 1930, οι εφημερίδες δημοσίευαν τα ραδιοφωνικά προγράμματα των ξένων σταθμών πριν ακόμη εγκατασταθεί επισήμως ραδιόφωνο στην Ελλάδα. Ακόμη και περιοδικό εκδόθηκε από τον Λ. Θ. Λαμπρόπουλο, το 1932, με τον τίτλο «Ραδιοπρόγραμμα».^[11] Παρά όσα ανακριβή έχουν γραφτεί, το «Εβδομαδιαίον Πρόγραμμα του Ραδιοφωνικού Σταθμού Αθηνών» κυκλοφόρησε για πρώτη φορά στις 5 Φεβρουαρίου 1939 και η απήχυσή του στο κοινό υπήρξε εξαιρετική. Φαίνεται ότι το αγόραζε ευρύτερο κοινό και όχι μόνον οι κάτοχοι ραδιοφώνων. Η μεγάλη κυκλοφοριακή και εισπρακτική επιτυχία που σημείωσε εμψύχωσε τους δημιουργούς του και οδήγησε στη σταδιακή αναβάθμισή του.^[12]

Το εγχείρημα

Επρόκειτο περί εγχειρήματος το οποίο δεν έχει αξιολογηθεί αναλόγως με το μέγεθος και τις σκοπιμότητες που εξυπηρετούσε. Πέρα των άλλων, είχε σχέση με τις συνθήκες επικράτησαν στην εσωτερική λειτουργία των τμημάτων της πρώτης Διευθύνσεως Ραδιοφωνίας, η οποία κλήθηκε να προετοιμάζει το πρόγραμμα των εκπομπών που έφθαναν στα ραδιόφωνα. Η έλλειψη εμπειρίας οδηγούσε τους οργανωτές στην λήψη αποφάσεων των οποίων το μέγεθος δεν ήταν δυνατόν να αντιληφθούν. Γρήγορα, το νέο, πανίσχυρο μέσον, και τα αντανakλαστικά της κοινωνίας οδήγησαν σε λύσεις. Μία εξ αυτών αφορούσε την προετοιμασία των προγραμμάτων σε εβδομαδιαία βάση και την τήρησή τους με θρησκευτική ευλάβεια.^[13]

Όπως εξομολογήθηκε ο Θ. Νικολούδης, η έκδοση του περιοδικού αρχικώς αποκαθιστούσε ένα είδος επικοινωνίας του ραδιοφώνου με τους «πελάτες» του, που δεν ήταν άλλοι από τους κατόχους ραδιοφώνων, και εν γένει με τους ακροατές. Δεν ήτο εύκολη υπόθεση η έκδοση ενός περιοδικού, αφού δικαιολογημένα διατυπώθηκαν αμφιβολίες αν το εγχείρημα θα «έπιανε», δηλαδή με το αν ο κόσμος του ραδιοφώνου, κυρίως οι συνδρομητές του, θα το περιέβαλλαν με την απαιτούμενη εμπιστοσύνη ώστε να εξασφαλίσει την κυκλοφορία που χρειαζόταν για καλύπτει τα έξοδά του.

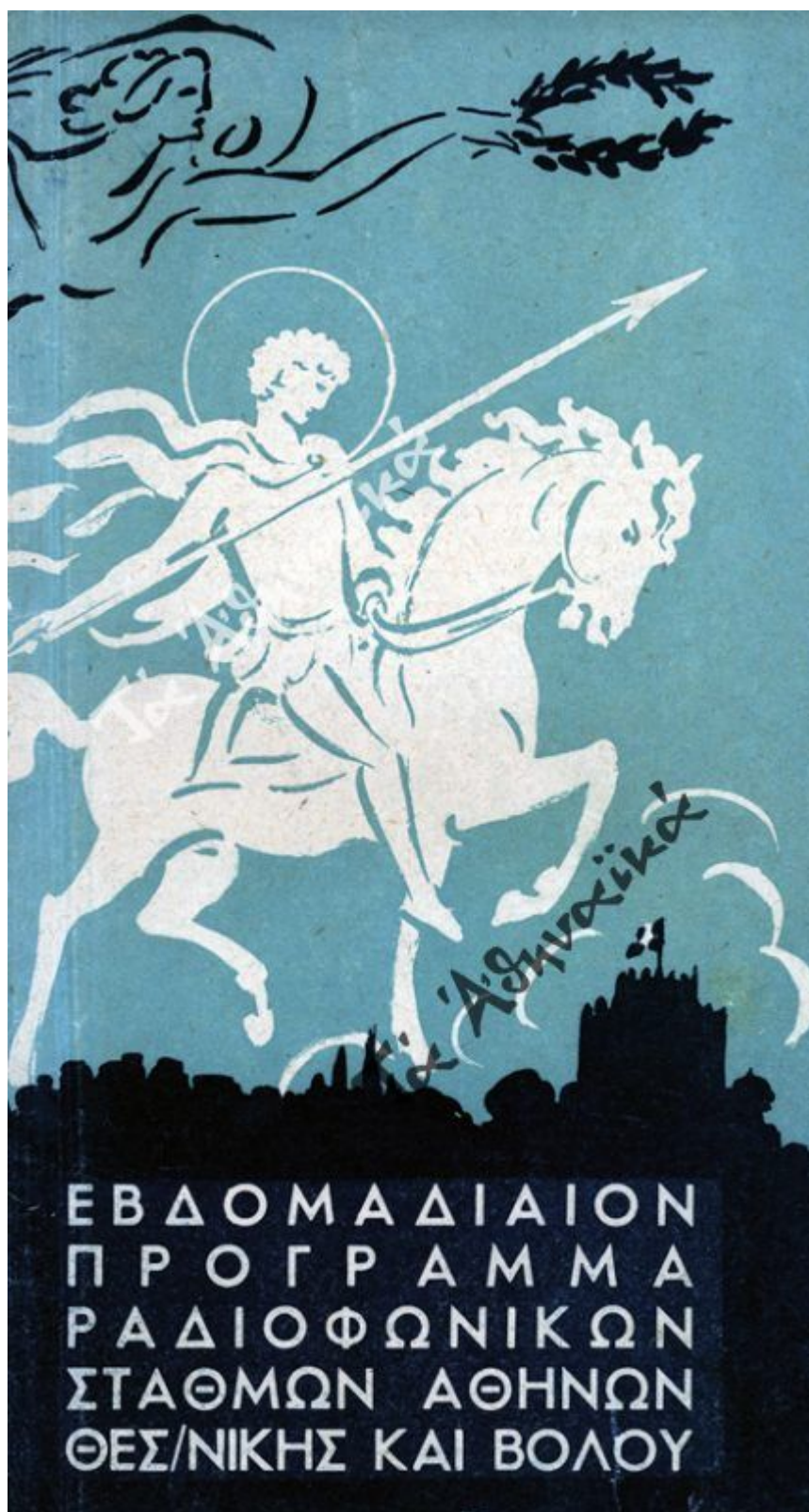
Εξώφυλλο του περιοδικού (1941).

Πολύτιμα περιεχόμενα

Εντέλει το πρώτο, μικρό σε μέγεθος, περιοδικό που κυκλοφόρησε έδωσε πραγματικά την νίκη. Όπως ήδη αναφέρθηκε αγοράστηκε με ενθουσιασμό και η επιτυχία εμπύχωσε τις υπηρεσίες. Το περιοδικό κλήθηκε να αποτελέσει το απαραίτητο συμπλήρωμα του ραδιοφώνου. Οι πληροφορίες και οι εκπομπές που... έφευγαν στον αέρα, έμελλε να διασωθούν παίρνοντας την θέση τους στις σελίδες του περιοδικού. Έτσι, τα τεύχη του καθίστανται πολύτιμα για τους φιλόστορες και τους ερευνητές, περιλαμβάνοντας μοναδικές πληροφορίες και μαρτυρίες για γεγονότα και πρόσωπα, για ζητήματα επικαιρότητας της εποχής, εξαιρετικά χρήσιμα για την ανάδειξη της ιστορικής αλήθειας. Μέσω του περιοδικού μεταφέρονταν τα καλλιτεχνικά νέα, οι συνεντεύξεις και οι παρουσίες των διεθνούς φήμης καλλιτεχνών, που περνούσαν από τα πρώτα μικρόφωνα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας. Εξάλλου, ήταν πολλοί οι λόγιοι και καλλιτέχνες που ζούσαν στο εξωτερικό και οι σπάνιες εμφανίσεις τους στο ραδιόφωνο διασώθηκαν μόνο μέσω των πληροφοριών που μας παραδίδει το περιοδικό. Όπως, π.χ., η ομιλία της σπουδαίας υψιφώνου Μαργαρίτας Πέρρα και της συναδέλφου της Μαρίας Τασσοπούλου[14].

Εξώφυλλο του περιοδικού (1949).

Εξώφυλλο του περιοδικού (1949).

Κερδοφόρο περιοδικό

Δεδομένου ότι υπήρξε κερδοφόρο, η ύλη σύντομα άρχισε να εμπλουτίζεται, από το τρίτο κιόλας τεύχος προστέθηκε πλούσια ύλη. Κάτω από το πρόγραμμα κάθε ημέρας μπήκαν αναλυτικές σημειώσεις και τα ραδιοφωνικά νέα απ' όλο τον κόσμο. Από τους νέους συνεργάτες που διακρίθηκαν ήταν ο σκιτσογράφος Φωκίων Δημητριάδης. Είναι χαρακτηριστικό ότι σύντομα έφτασε, τον Αύγουστο της ίδιας χρονιάς, να είναι ένα πλουσιότατο περιοδικό 180 σελίδων!^[15] Εξέδιδε, μάλιστα, και πανηγυρικά εορταστικά τεύχη το Πάσχα και την Πρωτομαγιά! Ήταν ένα πραγματικό εργαλείο προπαγάνδας για την εποχή. Η τιμή πώλησής του ήταν δύο δραχμές.^[16]

Η τιμή του αυξήθηκε τον Σεπτέμβριο 1940 σε 3 δραχμές, όταν λόγω των ευρωπαϊκών πολεμικών εξελίξεων αυξήθηκαν το χαρτί και τα υλικά εκτύπωσης. Οι πολεμικές εξελίξεις οδήγησαν επίσης, σε αύξηση του χρόνου των ειδήσεων επηρεάζοντας άμεσα την ύλη αλλά και την τιμή του περιοδικού που έφθασε να πωλείται, τις παραμονές εισόδου των Γερμανών στην Αθήνα, 5 δραχμές. Εξάλλου, το περιοδικό ήταν και ένας διάυλος επικοινωνίας μεταξύ ραδιοφώνου και συνδρομητών. Σημειωτέον ότι το καθεστώς Ι. Μεταξά είχε λάβει ιδιαίτερα μέτρα. Τα ονόματα των συνδρομητών – κατόχων ραδιοφώνων, δημοσιεύονταν στο περιοδικό καθώς και τα ταμεία στα οποία έπρεπε να πληρώσουν την συνδρομή τους.^[17]

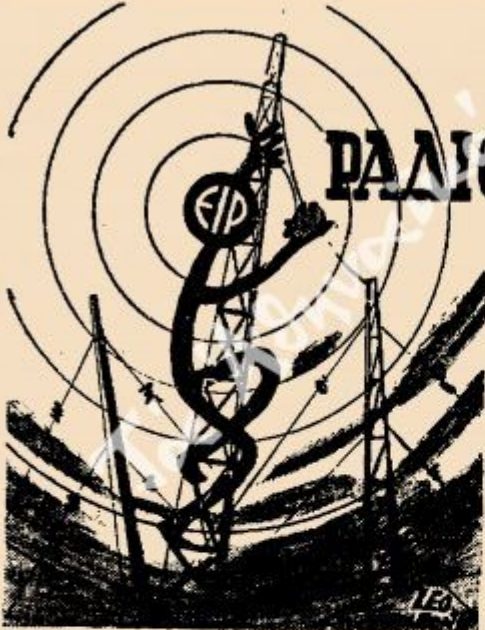
Όλα δηλωμένα!

Αξίζει να πραγματοποιήσουμε μία παρένθεση για να αναφερθούμε σε μία από τις άγνωστες και αξιοσημείωτες πτυχές της ιστορίας του ραδιοφώνου στη χώρα μας. Με Νόμο του 1939, το καθεστώς Ιωάννη Μεταξά, για ευνόητους λόγους, θα επιχειρήσει να θέσει υπό πλήρη έλεγχο το λαοφιλές ραδιόφωνο. Υποχρέωσε τους κατόχους ραδιοφώνου των Αθηνών και του Πειραιώς να το δηλώσουν επ' αποδείξει στο Υφυπουργείο Τύπου και Τουρισμού.^[18]

Από τον Ιούλιο εκείνου του χρόνου, όποιος αγόραζε ραδιόφωνο το δήλωνε υποχρεωτικά -εντός ενός μηνός από την αγορά του- ενώ αντίστοιχες δηλώσεις έπρεπε να γίνουν στις περιπτώσεις πώλησης, μεταβίβασης ή καταστροφής ενός ραδιοφώνου. Εάν το ραδιόφωνο αγοραζόταν από σχολείο, υπεύθυνοι για τη δήλωση ήταν οι διευθυντές, στις επιχειρήσεις οι επιχειρηματίες κ.ο.κ.

Όσοι θα αμελούσαν την υποχρέωσή τους, τιμωρούνταν με πρόστιμο ή κράτηση και παραπομπή στη δικαιοσύνη. Αντίστοιχες δηλώσεις έπρεπε να υποβάλλουν και όσοι πωλούσαν ραδιόφωνα. Εάν παρέλειπαν την υποχρέωσή τους τιμωρούνταν με φυλάκιση 2 μηνών και χρηματική ποινή 20.000 δραχμών.

Ουρές σχηματίζονταν στην οδό Φιλελλήνων 26 καθημερινά, εκεί όπου βρισκόταν το Υφυπουργείο Τύπου. Εντός ενός 15νθημέρου (από 10 έως 21 Ιουλίου 1939) είχαν δηλωθεί 13.000 ιδιοκτήτες ραδιοφώνου στην Αθήνα, ενώ επισήμως υπολογιζόταν ότι υπήρχαν 22 με 23 χιλιάδες ραδιόφωνα! Δυστυχώς, αυτή την άρτια υποδομή βρήκαν οι Γερμανοί όταν εισέβαλαν στην Αθήνα και κατόρθωσαν να ελέγξουν σχεδόν όλα τα ραδιόφωνα που υπήρχαν στην πόλη.

ΡΑΔΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

'Ο απαραίτητος
σύμβουλος των ά-
κροατών του Ρα-
διοφώνου

ΤΟ «ΡΑΔΙΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ»
από της 26ης Μαρ-
τίου ανακαινίζεται
ριζικῶς
36 ΣΕΛΙΔΕΣ 36

'Εκλεκτὸν ἐπιτελεῖον ἐπιστημόνων, λογοτεχνῶν καὶ δημοσιο-
γράφων θὰ κατατοπίζη κάθε ἐβδομάδα τοὺς ἀναγνώστας ἐπὶ
ὅλων τῶν ἐπικαίρων ἐπιστημονικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν θεμάτων.

**ΜΟΥΣΙΚΗ – ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ – ΘΕΑΤΡΟ – ΚΡΙΤΙΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΥ – ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ – ΜΟΔΑ – ΟΙΚΟΚΥΡΙΟ**

- Πλουσία εἰκονογράφησις
- Λεπτομερὲς ἀνάλυσις τῶν μουσικῶν ἐκπομπῶν τοῦ
Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν.

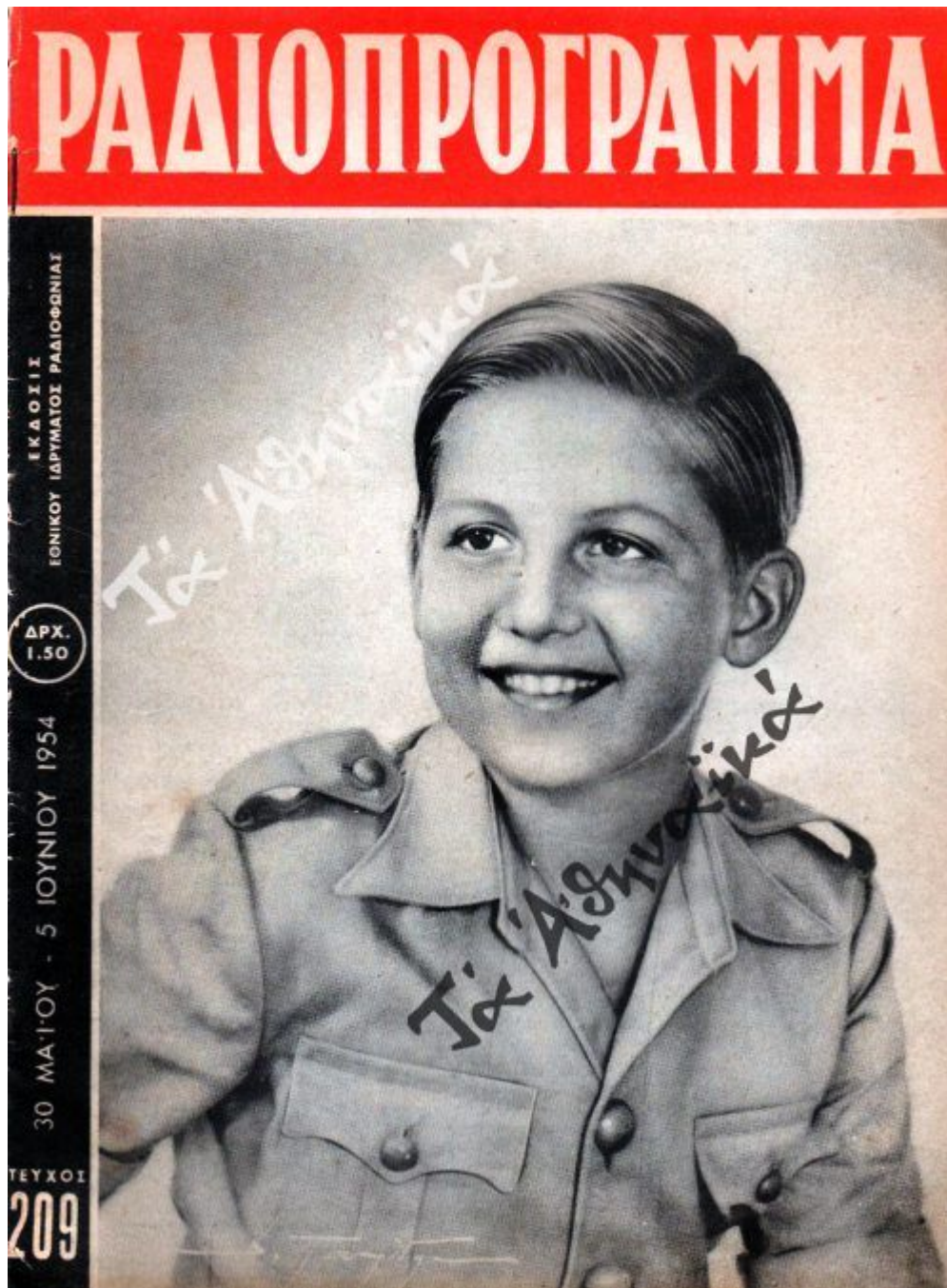
ΤΟ «ΡΑΔΙΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ»

**ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΕΙΠΗ
ΑΠΟ ΚΑΝΕΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΠΙΤΙ**

Διαφήμιση του περιοδικού «Ράδιο Πρόγραμμα» (1955).

Μεταπολεμικῶς «Ραδιοπρόγραμμα»

Εντυπωσιακή είναι η εκστρατεία της δωρεάν μάθησης της αγγλικής γλώσσας, στην οποία συμμετείχαν οι παρεπιδημούντες στην Αθήνα Άγγλοι, το Ινστιτούτο Αγγλικών Σπουδών. Στο περιοδικό δημοσιεύονταν σημειώσεις βάσει των οποίων οι ενδιαφερόμενοι μπορούσαν να παρακολουθούν τα ραδιοφωνικά μαθήματα. Τα μαθήματα σταμάτησαν στα χρόνια της Κατοχής για να επαναληφθούν το 1950. Η έκδοση του περιοδικού σταμάτησε όταν τα γερμανικά στρατεύματα εισήλθαν στην Αθήνα[19].

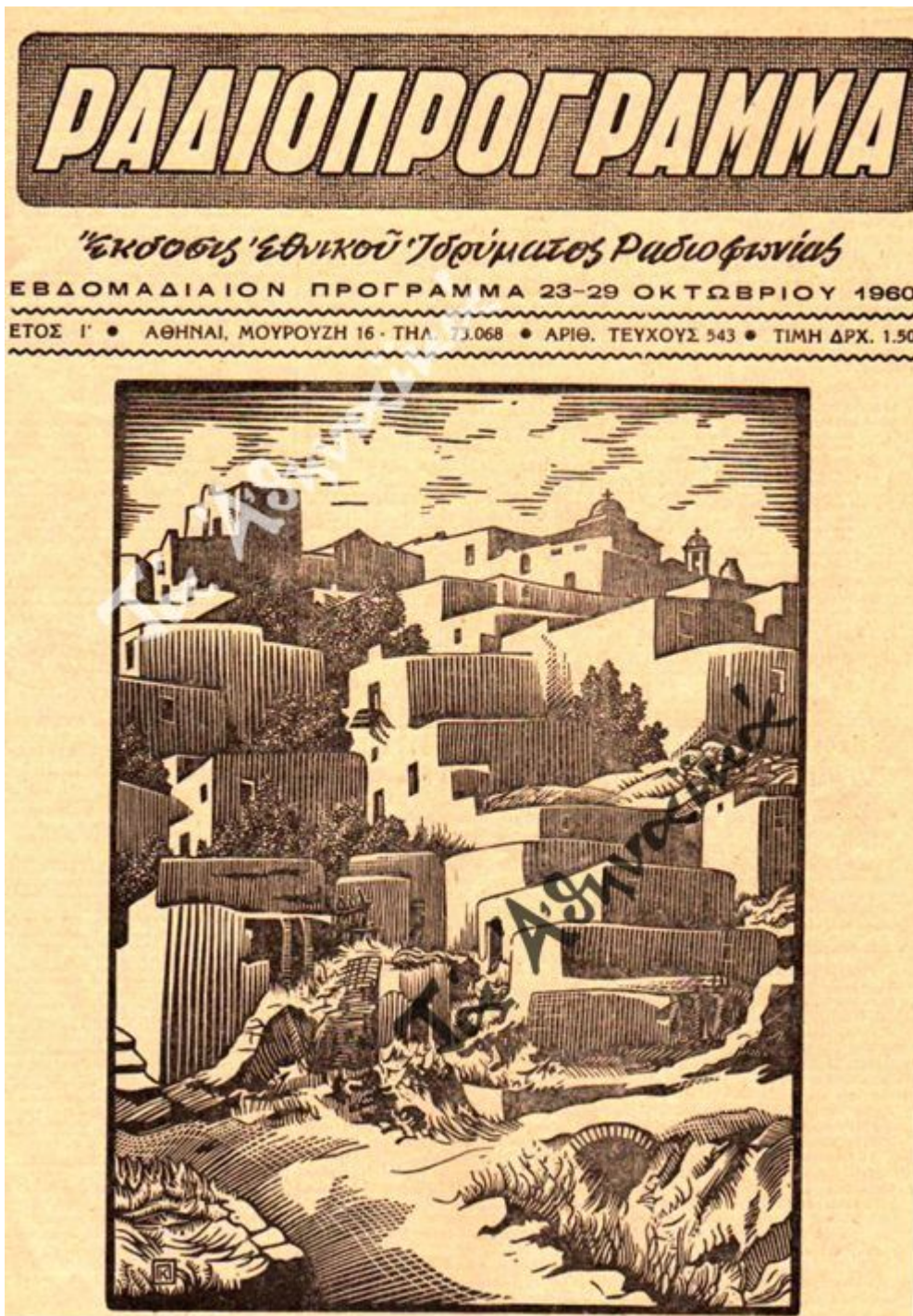
Εξώφυλλο του περιοδικού (1954).

Εξώφυλλο του περιοδικού (1954).

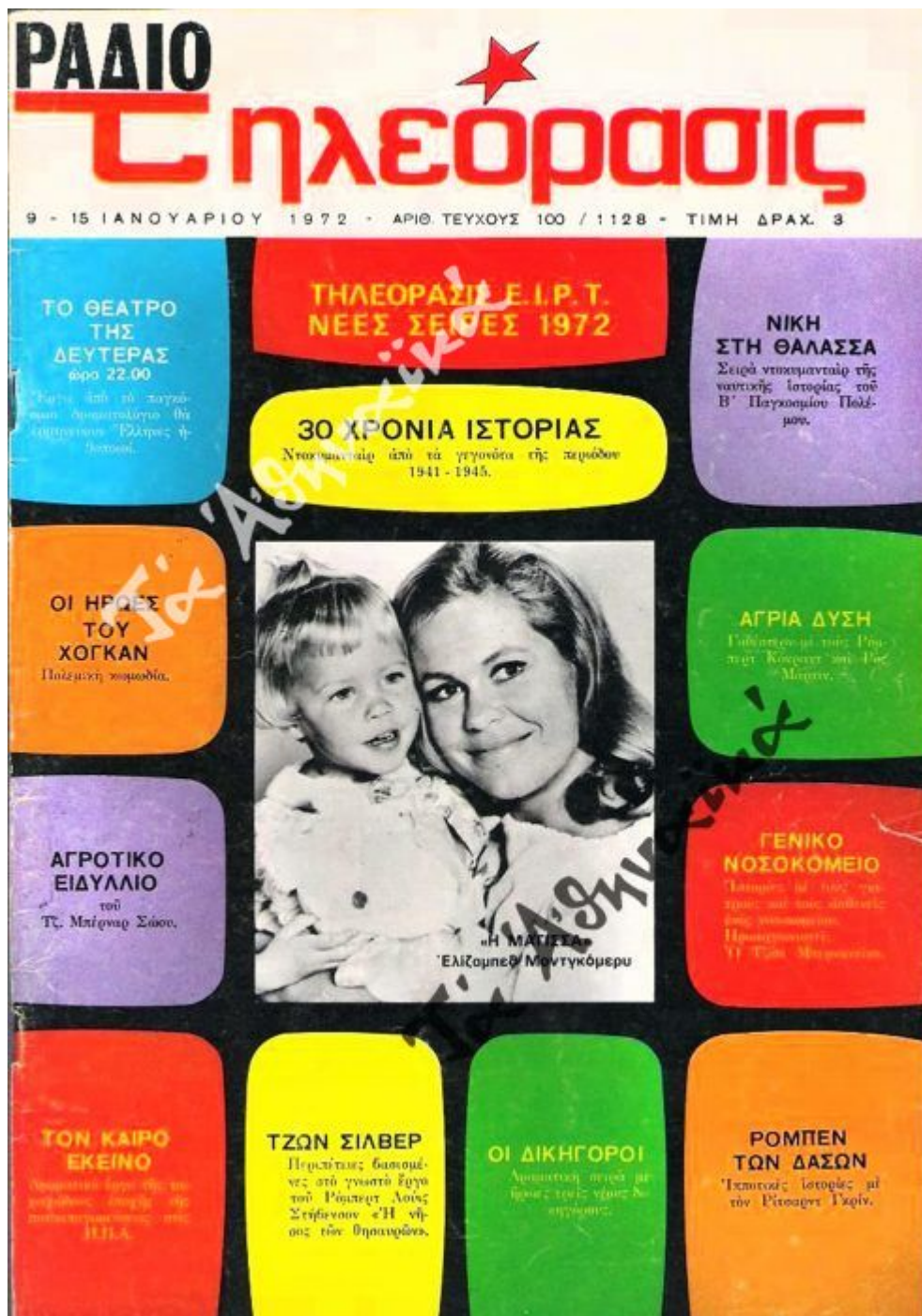
Επανεκδόθηκε το 1948 με τον τίτλο «Εβδομαδιαίον Πρόγραμμα Ραδιοφωνικών Σταθμών Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Βόλου». Το 1950 προκηρύχθηκε διαγωνισμός για την ονομασία του περιοδικού, το οποίο εκδιδόταν δεκαεξασέλιδο. Το αποτέλεσμα του διαγωνισμού δημοσιεύτηκε στο τεύχος της 26^{ης} Ιουνίου 1950 και το έπαθλο του 1.000.000 δραχμών, κέρδισε εκείνος που είχε προτείνει το νέο όνομα του περιοδικού: «Ραδιοπρόγραμμα». **[20]**

Με τον νέο τίτλο άρχισε και η νέα αρίθμηση του περιοδικού, το οποίο συνέχισε την επιτυχημένη τακτική των διαγωνισμών με βραβείο συνήθως 1.000.000 δραχμές. Εκδιδόταν πλέον 20σέλιδο και πωλούνταν 500 δραχμές. Στις αρχές της δεκαετίας 1950 δημοσιεύει αναλυτικά τα προγράμματα των Ραδιοφωνικών Σταθμών Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Βόλου, Πατρών και των Ενόπλων Δυνάμεων Λαρίσης, Ηπείρου, Κοζάνης και Μακρονήσου και πωλείται 1.500 δραχμές. **[21]**

Εξώφυλλο του περιοδικού (1960).

Μία από τις πρώτες ριζικές αναμορφώσεις του θα πραγματοποιηθεί τον Μάρτιο 1955, με αύξηση των σελίδων από 20 σε 36, νέο σχήμα και προσθήκη θεματολογίας. Η διαφήμιση που απολάμβανε το περιοδικό, μέσω του ραδιοφώνου, ήταν μεγάλη γεγονός που λειτούργησε καθοριστικά στην επιτυχημένη κυκλοφορία του.

Εξώφυλλο του περιοδικού (1972).

Η τηλεόραση

Ο επόμενος μεγάλος σταθμός του περιοδικού σημειώθηκε με την εμφάνιση της τηλεόρασης. Το περιοδικό άλλαξε. Η «Ραδιοτηλεόρασις», από τις 12 Μαΐου 1968, ήταν πλέον ο σύντροφος μιας μεγάλης μερίδας του ελληνικού λαού που συνέχισε να εμπιστεύεται την επίσημη έκδοση. Παρά το γεγονός ότι όλο και περισσότερο τα προγράμματα, ραδιοφώνου και τηλεόρασης, δημοσιεύονται σε εφημερίδες και περιοδικά. Εξωραΐζει την εμφάνισή του, αυξάνει τις σελίδες του και αποκτά χρώμα.

Ο Δημήτριος Χορν και ο Παύλος Μπακογιάννης, οι δύο ισχυροί άνδρες που ανέλαβαν το Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης κατά τη Μεταπολίτευση,

έβαλαν τη δική τους σφραγίδα στην έκδοση και την κυκλοφορία του. Διότι, παρά το γεγονός ότι πωλούνταν 130.000 φύλλα, το περιοδικό παρουσίαζε παθητικό περίπου 74.000 δραχμών ανά τεύχος!^[22]

Πάντως, το περιοδικό ακολούθησε την πορεία του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης: άλλαξε τίτλους («ΕΙΡ» και «Ραδιοπρόγραμμα») μέχρι να πάρει τον οριστικό τίτλο «Ραδιοτηλεόρασις» στις 12 Μαΐου 1968. Η καθιέρωση της δημοτικής (1976) μετέτρεψε τον τίτλο σε «Ραδιοτηλεόραση». Με αυτόν σταμάτησε την έκδοσή του όταν έκλεισε η ΕΡΤ. Το περιοδικό επανεκδόθηκε την τελευταία διετία ως free press, χωρίς να ανακτήσει την αίγλη του.

ΠΗΓΕΣ – ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

*Το μεγαλύτερο μέρος των δημοσιεύσεων στον ιστότοπο www.taathinaika.gr στηρίζεται σε αδημοσίευτες πηγές και είναι προϊόν πρωτογενούς έρευνας. Επειδή δεν είναι δυνατόν να παρατίθενται παραπομπές, λόγω του δημοσιογραφικού χαρακτήρα των δημοσιεύσεων, οι ερευνητές που επιθυμούν να εντυφώσουν περισσότερο στα δημοσιευόμενα θέματα μπορούν να επικοινωνούν στο τηλ: **210-3232021** ή ηλεκτρονικά (info@taathinaika.gr), ώστε να ενημερώνονται για παραπομπές ή να συλλέγουν συμπληρωματικές πληροφορίες.*